

Монографія.

URL

:

https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/2562/2/O_Bezpalko_monograph_IL.pdf

Vasynova Nadiia

Associate professor of the department of public service and educational institutions, The State Institution «Luhansk Taras Shevchenko National University», the educational and research institute of public management, administration and postgraduate education, the department of public service and management of educational institutions, Ukraine

**ДЕМОКРАТИЧНІ ЦІННОСТІ ПРАВ ЛЮДИНИ ЯК ФУНДАМЕНТАЛЬНА
СКЛАДОВА У ФОРМУВАННІ ТА ЗМІЦНЕННІ СОЦІАЛЬНОЇ
ЗГУРТОВАНОСТІ ГРОМАД
DEMOCRATIC VALUES OF HUMAN RIGHTS AS A FUNDAMENTAL
COMPONENT IN THE FORMATION AND STRENGTHENING OF SOCIAL
COHESION OF COMMUNITIES**

Захист прав людини в умовах воєнного часу набуває критичного значення, особливо в контексті діяльності органів місцевого самоврядування. Демократичні цінності та права людини виступають фундаментальними чинниками, які сприяють побудові відкритих і стійких спільнот. Разом із тим, недостатня обізнаність громадян та недосконалість механізмів захисту цих цінностей значно ускладнюють їх реалізацію. Дослідження цих питань є необхідним для розробки ефективних підходів до зміцнення соціальної згуртованості, сприяння розвитку демократичного суспільства та захисту прав людини. Проблема захисту прав і свобод людини є в центрі уваги українських і зарубіжних науковців таких, як: Б. Бурлаков, В. Кузьміна, О. Макеєва, А. Мерник, Н. Пильгун, Л. Фалалєєва, С. Gennerich, Н.–G. Ziebertz, J. Donnelly [1–2, 4; 6–7] та інших.

Метою розвідки є систематизація основних демократичних цінностей прав людини, які сприяють об'єднанню та згуртованості громад.

На рівні територіальних громад забезпечення прав людини є основою для формування довіри між громадянами та органами місцевого самоврядування. Підходи, які враховують права людини, сприяють інклюзивності процесів відновлення, забезпечують участь усіх зацікавлених сторін та створюють умови для розвитку громад, що відповідають потребам кожного їх мешканця.

Спираючись на аналіз міжнародних документів і наукової літератури з проблеми дослідження систематизовано основні демократичні цінності прав людини, які сприяють об'єднанню та згуртованості громад (див. табл. 1).

Таблиця 1. Основні цінності прав людини

Цінність	Зміст	Вплив на громаду
Рівність	Всі люди мають рівні права та можливості незалежно від їхніх відмінностей	Зменшує дискримінацію, сприяє справедливості та рівним можливостям для всіх
Гідність	Кожна людина заслуговує на повагу та визнання своєї цінності	Підвищує самоповагу та взаємоповагу серед членів громади
Свобода	Право на свободу думки, слова, релігії та пересування	Сприяє відкритому діалогу та взаєморозумінню, зменшує конфлікти
Солідарність	Підтримка та взаємодопомога між членами громади	Зміцнює соціальні зв'язки, сприяє колективній відповідальності та підтримці
Справедливість	Забезпечення правосуддя та рівного ставлення до всіх	Підвищує довіру до інституцій та зменшує соціальну напругу
Відповідальність	Визнання та виконання своїх обов'язків перед іншими.	Сприяє активній участі в житті громади та підвищує рівень громадянської свідомості.
Толерантність	Прийняття та повага до різноманітності	Зменшує конфлікти на основі культурних, релігійних та інших відмінностей
Повага до прав інших	Визнання та захист прав інших людей	Сприяє гармонії та взаємоповазі в громаді
Соціальна відповідальність	Усвідомлення кожною людиною, групою чи організацією своїх обов'язків перед суспільством і готовність діяти в інтересах загального блага, дотримуючись при цьому прав людини та етичних норм.	Сприяє зміцненню соціальної згуртованості, активної участі у громадському житті, покращенню умов життя, захисту прав та інтересів тощо

Таблицю складено на базі аналізу джерел [1–2, 4; 6–7]

Окреслені цінності є основою для створення згуртованих та об'єднаних громад, де кожен відчуває себе частиною спільноти та має можливість реалізувати свій потенціал. Отже, демократичні цінності прав людини відіграють ключову роль у формуванні соціальної згуртованості громад,

сприяючи зміцненню демократичних процесів, забезпеченню стабільності та підвищенню рівня життя населення. До перспектив подальших досліджень відносимо питання захисту та інтеграції демократичних цінностей прав людини у процес планування відновлення територіальних громад.

Список використаних джерел:

1. Васиньова Н.С. Світовий досвід реалізації соціальної відповідальності університетів. *Міжнародний науковий журнал «Університети і лідерство»*. 2023. 15. С. 94–102. doi.org/10.31874/2520-6702-2023-15-94-102
2. Макеєва О.М. Права людини в системі базових європейських цінностей *Юридичний вісник*. 2022. 2 (63). DOI: 10.18372/2307-9061.63.16709
3. Огляд програми ООН із відновлення України URL: https://ukraine.un.org/uk/2_pg6A.WF3obl2IDtqgvMFRqVdYkD5s
4. Пильгун Н.В., Плис Н. В. Права людини як фундаментальна цінність в українському суспільстві. 2022. *Юридичний вісник*. 4 (65). DOI: 10.18372/2307-9061.65.17041 (дата звернення: 20.09.2024)
5. Програма розвитку ООН (ПРООН) URL: <http://surl.li/bntuhi>
6. Donnelly J. *Universal Human Rights in Theory and Practice*. 2d ed. Ithaca, New York: Cornell University Press, 2003. 290 p. URL: https://ciaotest.cc.columbia.edu/olj/tjir/v3n2_3/tjir_v3n2_3pra01.pdf
7. Gennerich C., Ziebertz H. - G. *Human Rights and Value Priorities* URL: https://www.researchgate.net/publication/282868606_Human_Rights_and_Value_Priorities DOI:10.1163/9789004304390-010

Vilkhovatska V. V.

higher education student, Mykolaiv national agrarian university, Ukraine

Scientific supervisor: Livandovska O. A., assistant of the department of public management and administration and international economics, Mykolaiv National Agrarian University, Ukraine

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДТРИМКИ У ГРОМАДАХ
PROVISION OF PSYCHOLOGICAL SUPPORT IN COMMUNITIES**